

PLA RESPONSABILITAT SOCIAL DE L'ORGANITZACIÓ ASPID 2019-2021

1. Presentació Pla RSO
2. Presentació ASPID
3. Introducció a la RSO
4. Pla d'acció
5. Temporalització
6. Seguiment i avaluació

1. Presentació Pla Responsabilitat Social d'Organització d'ASPID

Entenem la Responsabilitat Social com la “manera de fer” i l'estil de gestió transversal de tota l'organització, que és fonamenta en l'ètica, la sostenibilitat i la transparència, i que ha d'estar vinculada estretament amb l'estratègia i els valors de la nostra organització.

ASPID com a organització del tercer sector social, ens caracteritzem per una gestió que ja integra en gran mesura i en la nostra quotidianitat, valors de responsabilitat social: com la solidaritat, la gestió democràtica i transparent, la participació, implicació en l'entorn i la comunitat.

La Junta Directiva d'ASPID impulsa el desenvolupament del 1er Pla de Responsabilitat Social de l'Organització (RSO) amb l'objectiu d'aprofundir el compromís de l'organització amb la responsabilitat social en vers els diferents actors del nostre entorn, i sota el marc dels diferents Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) establerts en l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible:

D'entre aquests objectius, atès a que l'àmbit d'actuació de la nostra entitat és la intervenció sobre la inclusió i la cohesió social especialment dels col·lectius més vulnerables, la nostra organització té un major impacte sobre la dimensió de les Persones que engloba als ODS 3, 4 i 5, i inevitablement amb l'ODS 8, 10, 11 i 17.

Des d'ASPID alineem la nostra responsabilitat social amb els ODS i a la vegada ajustant-la a les característiques i necessitats del nostre entorn.

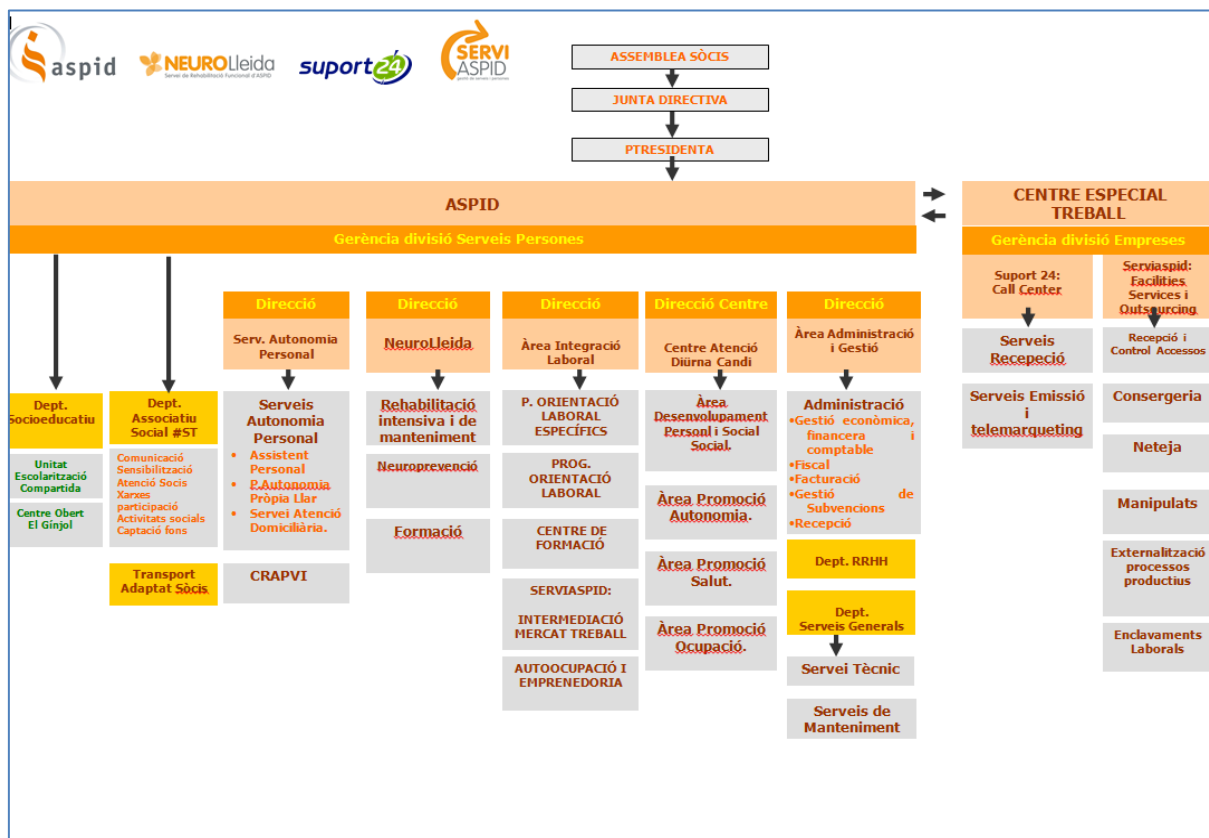
Entenem que les organitzacions socials no només hem de ser beneficiaries de la responsabilitat social de les empreses sinó que des de la nostra pròpia dimensió socioempresarial som responsables davant dels nostres grups d'interès i de la nostra comunitat, per això hem de desenvolupar la responsabilitat social a través dels nostres models de gestió i de forma coherent amb els nostres valors.

La nostra organització s'adreça als grups socials més vulnerables, en aquest sentit tenim un paper de suport i de reivindicació en vers aquests col·lectius i treballant per que ningú quedi enrere dels ODS.

2- Presentació d'ASPID

L'Associació ASPID va constituir-se en l'any 1994 com l'entitat sense ànim de lucre de la província de Lleida adreçada a promoure la integració social de les persones amb qualsevol tipus de discapacitat física.

A partir de l'any 2001, l'entitat inicia la seva activitat en la provisió i prestació de serveis en diferents àmbits: socials, laborals, educatius i de Salut, i en l'actualitat l'entitat té 138 treballadors/es contractats/des.

La **missió de l'organització** definida en el Pla Estratègic de l'entitat 2017-2020, es:

“Som una organització de l'economia social que afavoreix la qualitat de vida de les persones, especialment aquelles en situació de vulnerabilitat; oferint eines i suports centrats en la persona i que afavoreixin el seu desenvolupament integral”.

La **visió de l'organització** definida en el Pla Estratègic de l'entitat 2016-2020, es:

“Ser referent en l'àmbit de les persones amb discapacitat o vulnerabilitat social com a organització innovadora en la recerca continuada al servei del coneixement i desenvolupament”.

Els valors de l'organització són:

**#SOM
TRANSFORMACIÓ**

PLA ESTRATÈGIC 2017 - 2020

FLEXIBILITAT
EMPATIA
ORGANITZACIÓ
COMUNICACIÓ
RESPECTE
CONFIANÇA
SEGURETAT
COMPRESIÓ

3. Introducció al Pla de RSO d'ASPID

A. Principis

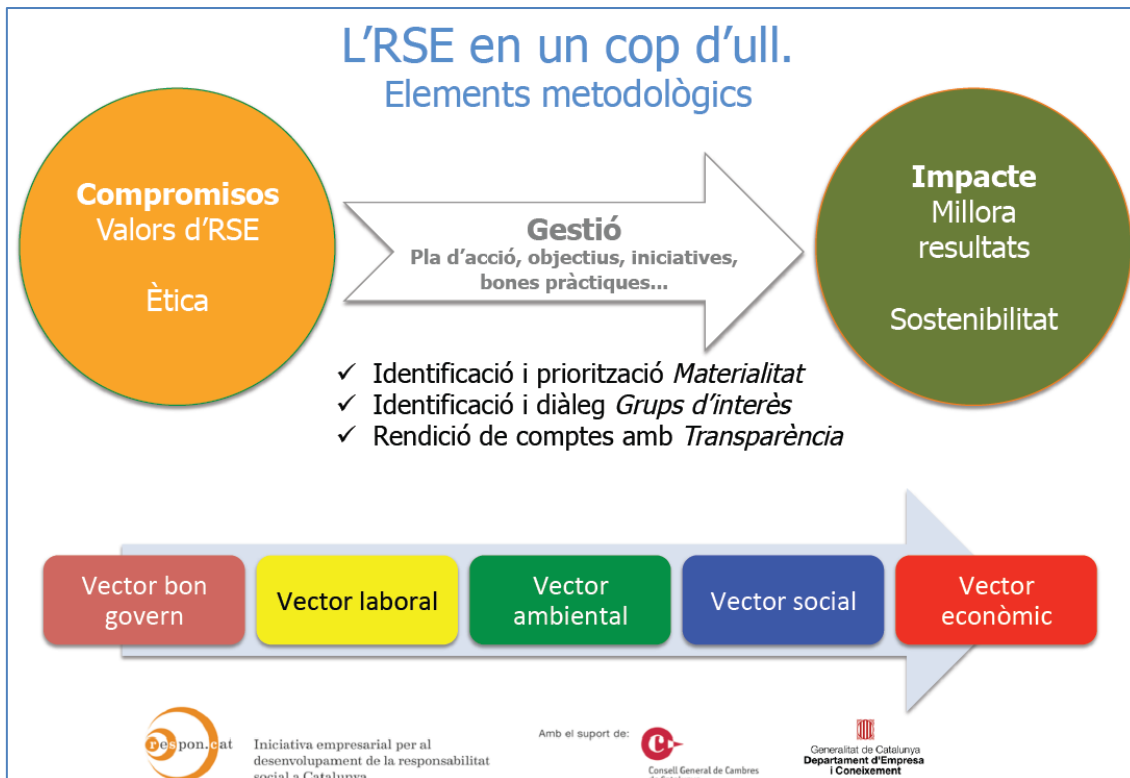
Rendició de comptes	Retre comptes pels impactes econòmics, socials i ambientals de la nostra actuació
Transparència	Ser transparents en aquelles activitats que desenvolupem i afecten la societat i el medi ambient.
Comportament ètic	L'organització s'ha de regir per criteris d'honestedat, equitat i integritat. Equilibri entre els valors d'eficiència i justícia (Victòria Camps).
Respecte als interessos de les parts interessades	L'organització ha de considerar, respectar i respondre als interessos i expectatives dels grups d'interès
Respecte al principi de legalitat	Les organitzacions ha de respectar i complir les lleis i regulacions aplicables i complir la legislació vigent
Respecte a la normativa internacional de comportament	Respectar la normativa internacional de comportament tot i que la normativa nacional no contempli les salvaguardes socials i ambientals
Respecte als drets humans	Cal respectar els drets humans, així com reconèixer la seva importància i universalitat, és a dir, que aquests drets són aplicables a tots els individus de tots els països i cultures

B. Identificació dels Grups d'interès

Els grups d'interès:

- Junta Directiva
- Socis
- Usuaris de serveis
- Treballadors
- Famílies
- Finançadors públics
- Donants Privats
- Clients-empreses
- Voluntaris
- Col·laboradors voluntaris
- Organitzacions
- Proveïdors

C. Mètode

Creació d'una comissió d'execució i avaluació en l'organització amb un responsable per cadascun dels vectors i amb integrants de diferents àrees funcionals d'ASPID amb l'objectiu de facilitar que esdevingui un Pla director transversal de l'organització.

- **Vector bon govern:** Òscar Tejedor
- **Vector laboral:** Judith Castells
- **Vector ambiental:** Amaia Diez
- **Vector social:** Iris Martínez
- **Vector econòmic:** Jordi López

Els objectius de la comissió seran:

- Proposar l'aprovació del Pla a la Junta Directiva de l'organització
- Garantir la implementació de les accions previstes en el Pla
- Avaluar el compliment amb caràcter semestral de les accions del Pla
- Impulsar noves propostes d'acció de millora a la Junta Directiva de l'Associació

A partir del model Matriu de Rellevància en RSE, s'han identificat les matèries i temes rellevants dins d'aquest 1er Pla de Responsabilitat Social:

- **Governança:** 2.Crear una cultura ètica
- **Drets Humans:** 3.Evitar la complicitat: a) directa (violació directa dels DH), b) beneficiosa (obtenir avantatge de la violació dels DH per part d'altres) i c) tàcita (no denunciar violacions de DH de què es tingui coneixement).
- **Pràctiques Laborals:** 2.Condicions de treball i protecció social: la remuneració, la jornada laboral, les vacances, les pràctiques de contractació i acomiadament, la protecció de la maternitat i l'accés a serveis del benestar, polítiques dirigides a mitigar riscos d'exclusió social (vellesa, atur, invalidesa, etc.).
- **Medi Ambient:** 1.Prevenició de la contaminació: les emissions a l'aire, els abocaments a l'aigua, la gestió dels residus i l'ús de productes químics d'alt risc, sorolls, olors, etc.).
- **Pràctiques justes d'operació econòmic:** Transparència i rendició de comptes
- **Consumidors:** 2.Protecció de la salut i la seguretat dels consumidors: avaluar i minimitzar riscos, instruir els consumidors en l'ús responsable.

Les 7 matèries fonamentals d'RS

Matèries	Temes
1. Governança (Ètica i bon govern)	1
2. Drets Humans (Social)	8
3. Pràctiques laborals (Laboral)	5
4. Medi ambient (Ambiental)	4
5. Pràctiques justes d'operació (Econòmic)	5
6. Assumptes de consumidors (Social)	7
7. Participació comunitat (Social)	7
TOTAL	37

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Coneixement

Un Pla d'acció d'RSE a mida en 5 sessions

4. Pla d'acció

ÀMBIT	OBJECTIU	ACCIONS	RESPONSABLE
GOVERNANÇA	4.1 Gestionar la relació amb els grups d'interès	Elaboració del mapa de grups d'interès d'ASPID i de l'estratègia de relació i diàleg amb cada grup.	Òscar Tejedor
	4.2 Incorporar els valors de l'organització en el dia a dia de la mateixa.	Revisió del codi ètic d'ASPID.	Oscar Tejedor
		Replantejament de les funcions i organització del comitè d'ètica. Creació d'espais de reflexió ètica (ERESS).	
DRETS HUMANS	4.3 Garantir el compliment dels drets humans en les relacions amb tercers.	Elaboració i implantació d'un Decaleg de requisits per l'establiment de marcs de col·laboració amb empreses i institucions.	Iris Martínez
LABORAL	4.4 Seguir treballant cap a la plena igualtat en el sí de l'organització.	Revisió i implementació de les accions del pla d'igualtat.	Judit Castells
CONSUMIDORS/ LABORAL	4.5 Incorporar l'estratègia d'empresa saludable en les relacions de l'organització.	Definició d'una estratègia d'empresa saludable i de les accions necessàries per a la seva implementació.	Amaia Diez
MEDI AMBIENT	4.6 Ampliar les accions de promoció del respecte al medi ambient a	Elaboració i aplicació d'un pla de gestió mediambiental.	Amaia Diez
TRANSPARÈNCIA	4.7 Garantir el compliment de la llei de transparència	Analitzar els requisits de la llei de transparència i incorporar les mesures necessàries per donar-hi compliment.	Jordi López

Àmbit	4.1 Ètica i bon govern
Objectiu	Gestionar la relació amb els grups d'interès
Acció	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar els grups d'interès i el mapa - Definir l'estratègia de relació i diàleg amb cada grup
Descripció de l'acció	<p>En primer lloc, iniciarem procés de identificació dels grups d'interès de l'organització, avaluant el impacte e influència de cada grup amb l'organització.</p> <p>Definirem els canals de comunicació amb cada grup i quina serà l'estratègia de relació.</p>
Temporalitat	2019-2020
Responsable	Òscar Tejedor
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Disposició mapa dels grups d'interès - Canals de comunicació establerts amb cada grup d'interès
Observacions	

Àmbit	4.2 Ètica i bon govern
Objectiu	Crear una cultura ètica i de responsabilitat social
Acció	<ul style="list-style-type: none"> - Revisar i adaptar el codi ètic anterior - Creació d'espais de reflexió ètica
Descripció de l'acció	<p>En primer lloc, iniciarem procés de revisió del codi ètic i el comitè d'ètica aprovat per l'entitat en l'any 2010. En aquest procés s'iniciarà un procés de reflexió i participació dels diferents grups de l'organització, i una revisió/adaptació/actualització dels documents anteriors.</p> <p>Iniciarem una línia de treball d'espais de reflexió i decisió ètica, on entrenarem l'aplicació dels valors i principis de l'organització. Es comptarà amb participació dels diferents professionals de l'organització i per treballar la implementació d'actituds i comportaments en la cultura ètica de l'organització.</p>
Temporalitat	<p>Disseny/planificació: 2019</p> <p>Implementació: 2020</p> <p>Avaluació: 2021</p>
Responsable	Òscar Tejedor
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Disposició Codi Ètic revisat i aprovat - Constitució Comitè d'Ètica d'organització - Creació d'una guia de aplicació dels valors en les actituds i comportaments treballadors
Observacions	

Àmbit	4.3 Drets Humans
Objectiu	<p>Establir relacions amb col·laboradors que aportin un major impacte de responsabilitat social sobre el nostre entorn i els nostres grups d'interès.</p> <p>Aconseguir col·laboradors més afins als valors de l'entitat.</p>
Acció	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració protocol - Implementació del protocol - Avaluació de l'acompliment
Descripció de l'acció	<p>Elaboració protocol/decàleg en el que s'estableixi el compliment de bones pràctiques en l'àmbit de drets humans i consegüentment en el seu àmbit d'actuació dels agents amb els que es duen a terme col·laboracions.</p> <p>S'establiran diferents requisits mínims en funció del grau de col·laboració:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convenis marc de col·laboració – adhesions - Recepció de donacions per part d'empreses i/o institucions - Col·laboracions específiques (Gestió espais, serveis a empreses) <p>Els requisits de qualitat aniran relacionats amb el compliment de normativa, creació de llocs de treball en condicions òptimes, respecte dels drets individuals i col·lectius dels treballadors, condicions òptimes de salut i seguretat laboral, etc.</p> <p>S'estudiarà la possibilitat de visualitzar aquesta col·laboració amb l'organització.</p>
Temporalitat	<p>Disseny/planificació: 2019</p> <p>Implementació: 2019-2021</p> <p>Avaluació: 2021</p>
Responsable	Iris Martínez
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Percentatge d' incidències amb col·laboradors. - % satisfacció treballadors intermedis amb empreses. - Nombre d'empreses interessades en col·laborar amb aquesta acció de RSC.
Observacions	

Àmbit	4.4 Pràctiques laborals
Objectiu	Aconseguir la plena igualtat en el sí de l'organització (absència de tota discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe, orientació sexual i les derivades de la maternitat, l'assumpció d'obligacions familiars i l'estat civil).
Acció	<ul style="list-style-type: none"> - Implementació de les accions establertes en el Pla d'Igualtat de l'organització.
Descripció de l'acció	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar promovent i implementant una política de gènere dins de l'organització. - Garantir la igualtat de tracte en els processos de selecció i contractació. - Promoure accions formatives i de sensibilització. - Consolidar a través de procediments clars i objectius les possibilitats de promoció professional. - Continuar garantint que els sistemes implantats fomentin i assegurin l'equiparació salarial entre homes i dones. - Garantir l'exercici dels drets de conciliació laboral i familiar a tota la plantilla. - Elaboració d'una guia de comunicació de llenguatge no sexista, tant intern com extern. - Seguir revisant la salut laboral i Prevenció de riscos laborals. - Difondre el principi bàsic de conducta a l'empresa de l'eliminació de tota intimidació i/o assetjament sexual.
Temporalitat	<p>Disseny/planificació: 2019-2021</p> <p>Implementació: 2019-2021</p> <p>Avaluació: 2021</p>
Responsable	Judith Castells
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Número reunions regulars de la Comissió d'igualtat. - Enquestes de satisfacció als/les treballadors/es. - Creació de protocols de mobilitat horitzontal professional i protocol de promoció interna. - Revisió protocols de selecció i contractació, i protocol d'assetjament en el treball - % de peticions de conciliació rebudes/aprovades.
Observacions	

Àmbit**4.5 Consumidors / Pràctiques laborals****Objectiu**

Promoure i protegir la salut dels/les treballadors/-es de l'entitat, així com també la seguretat i el benestar.

Acció

- Desenvolupar accions de promoció i protecció de la salut a través d'accions de conscienciació (consells saludables en alimentació, exercici físic, benestar emocional etc...).
- Disposició de productes alimentaris saludables tant en màquines subministradores com en serveis càtering contractats per l'organització
- Estudi i anàlisis riscos psicosocials dels professionals relacionats amb els serveis d'atenció a les persones.

Descripció de l'acció**Empresa saludable:**

- o Alimentació: Alimentació equilibrada, carmanyola equilibrada, potenciar consum de fruita fresca, Programes Gencat: Dinars de carmanyola a l'entorn laboral i pes saludable.

- o Exercici físic: Ergonomia, venir al centre a peu o en bicicleta, aplicacions mòbils per fomentar les caminades, test vida activa, etc. Programes Gencat: músculs sense estrès, esquena sana i mou-te.

Campanya: #Yodoymispasos, sobre l'EM i podem participar com a grup tot Aspid.
www.yodoymispasos.es

Adhesiu 'Feu salut, pugeu per les escales:

<http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/ Actualitat/Campanyes/activitat fisica/a la feina fem salut pugem escales/materials.pdf>

- o Benestar emocional: Disminuir l'estrès, gestió del temps, organització i planificació, conflictes. Programes Gencat: Conciliació vida familiar, personal i laboral, dormir bé i pensa en positiu.

Qüestionari senzill, anònim als treballadors, sobre cada un dels temes (redactats gencat), per saber en quin punt ens trobem i per saber en quins aspectes cal incidir més. Informar-los de l'estat actual i mensualment enviar un consell d'un dels 4 temes. En total s'hauran

hagut d'enviar 12 correus.

Consum sostenible:

Proposta nova màquina de *vending*:

<http://verd vending.com/es/vending-ecologico/>

Primer de tot, passar un qüestionari anònim, preguntant si un canvi de productes podria agradar, adaptant-se a les intoleràncies/Al·lèrgies dels consumidors de l'empresa (com intolerància a la lactosa, al gluten, al·lèrgia als fruits secs, productes sense sucre, potenciar els productes integrals, etc.). Si el canvi és ben acceptat, es pot demanar pressupost a l'empresa que volem contractar, valorant els productes que oferta.

Temporalitat

Disseny/planificació: 2019

Implementació: 2020

Avaluació: 2020

Responsable

Amaia Diez

Indicadors d'avaluació

Empresa saludable: Passar cada any, els mateixos qüestionaris que al començament i valorar objectivament si hi ha hagut millora.

Consum sostenible: Satisfacció, subjectiva, dels treballadors/-es amb els productes oferts.

Observacions

Àmbit	4.6 Medi ambient
Objectiu	<p>Aconseguir una millor gestió (separació-selecció-reciclatge) dels residus generats per l'entitat.</p> <p>Aconseguir reduir el consum d'energia per el desenvolupament de la nostra activitat.</p>
Acció	<ul style="list-style-type: none"> - Redacció i implementació d'un protocol de reciclatge intern de l'organització. - Revisar i disposar contractes amb proveïdors de subministraments energètic amb polítiques respectin medi ambient - Desenvolupar accions de conscienciació sobre un consum energètic responsable.
Descripció de l'acció	<p>Protocol de reciclatge: Redacció del protocol que inclogui recollida, selecció i reciclatge efectiu dels residus generats en l'organització. Valoració dels punts de recollida de residus. Posar cartells per tota l'entitat: "On llençar el què", a través de correus electrònics. Continuar amb la recollida selectiva de residus i ampliar-ho a altres centres de treball de l'organització</p> <p>Consum energètic responsable: Posar un adhesiu a sota de cada comandament. Explicació del motiu a tota l'entitat, a través de correus electrònics.</p> <p>La paeria, recursos:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Adhesiu energia: http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/fitxers/agenda-21/eoentitats/campanya-energia/fulleto-temp-3-en-3 o Adhesiu llum: http://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/fitxers/agenda-21/eoentitats/campanya-energia/adhesiu-energia
Temporalitat	<p>Disseny/planificació: 2019</p> <p>Implementació: 2020</p> <p>Avaluació: 2020</p>

Responsable

Amaia Diez

**Indicadors
d'avaluació**

Protocol de reciclatge:

- % centres de treball que apliquen el protocol
- % Volum aproximat de residus generats sobre els residus reciclats (Diferenciat per tipologia)

Consum energètic responsable:

- % disminució del consum en els centres de treball

Observacions

Àmbit	4.7 Pràctiques Justes d'operació
Objectiu	Aconseguir el compliment efectiu en matèria de transparència de l'organització amb l'accés a la informació pública i bon govern.
Acció	Revisar la disposició de tota la informació/documentació establerta en matèria de transparència, pels mitjans oportuns per poder garantir l'accés a la informació a tots els agents d'interès.
Descripció de l'acció	<p>Amb caràcter anual es revisarà i s'actualitzarà la documentació/informació en l'àmbit de la transparència de l'organització, difonent entre els agents d'interès la informació.</p> <p>Prèviament s'analitzarà els requisits de la llei de transparència i s'incorporaran les mesures necessàries per donar-hi compliment.</p> <p>Es facilitarà l'estructuració de la informació per poder accedir fàcilment.</p>
Temporalitat	<p>Disseny/planificació: setembre a desembre 2019</p> <p>Implementació: 2019-2020-2021</p> <p>Avaluació: 2021</p>
Responsable	Jordi López
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - % de disposició de la informació/documentació establerta per la Llei - Núm. de visites en el espai web amb caràcter anual
Observacions	

5. Temporalitat

ÀMBIT	OBJECTIU	ACCIONS	2019	2020	2021	RESPONSABLE
GOVERNANÇA	Gestionar la relació amb els grups d'interès	Elaboració del mapa de grups d'interès d'ASPID i de l'estratègia de relació i diàleg amb cada grup.				Oscar Tejedor
	Incorporar els valors de l'organització en el dia a dia de la mateixa.	Revisió del codi ètic d'ASPID.				Oscar Tejedor
		Replantejament de les funcions i organització del comitè d'ètica.				
		Creació d'espais de reflexió ètica (ERESS).				
DRETS HUMANS	Garantir el compliment dels drets humans en les relacions amb tercers.	Elaboració i implantació d'un Decaleg de requisits per l'establiment de marcs de col·laboració amb empreses i institucions.	Disseny	Implantació		Iris Martinez
LABORAL	Seguir treballant cap a la plena igualtat en el sí de l'organització.	Revisió i implementació de les accions del pla d'igualtat.				Judit Castells
CONSUMIDORS/ LABORAL	Incorporar l'estratègia d'empresa saludable en les relacions de l'organització.	Definició d'una estratègia d'empresa saludable i de les accions necessàries per a la seva implementació.	Anàlisi/ planificació	Implantació		Amaia Díez
MEDI AMBIENT	Ampliar les accions de promoció del respecte al medi ambient a	Elaboració i aplicació d'un pla de gestió mediambiental.	Anàlisi/ planificació	Implantació		Amaia Díez
TRANSPARÈNCIA	Garantir el compliment de la llei de transparència	Analitzar els requisits de la llei de transparència i incorporar les mesures necessàries per donar-hi compliment.				Jordi López

6. Avaluació i Seguiment

La Comissió d'RSO serà l'òrgan encarregat del seguiment i avaluació en la implementació del Pla de RSO, entre d'altres interpretarà el contingut del Pla i avaluarà el grau de compliment del mateix, dels objectius marcats i de les accions programades.

La Comissió serà paritària i està composta per representants de l'Empresa i representants de les organitzacions sindicals signants del mateix Pla.

La Comissió tindrà les següents funcions:

- Seguiment del compliment de les mesures previstes en el Pla.
- Participació i assessorament en la forma d'adopció de les mesures en matèria de RSO.
- Avaluació de les diferents mesures realitzades.
- Elaboració d'un informe anual que reflectirà l'avanç respecte als objectius dins l'organització, per tal de comprovar l'eficiència de les mesures posades en marxa per assolir la finalitat perseguida, proposant, si s'escau, mesures correctores.
- Coneixement i resolució dels conflictes derivats de l'aplicació i interpretació del present Pla.

Tenint en compte la vigència del Pla, es realitzarà una avaluació amb caràcter anual i una altra avaluació final. En l'avaluació parcial i final s'integraran els resultats del seguiment costat de l'avaluació de resultats i impacte del Pla.

En les fases de seguiment s'haurà de recollir informació sobre:

- Els resultats obtinguts amb l'execució del Pla.
- El grau d'execució de les mesures.
- Les conclusions i reflexions obtingudes després de l'anàlisi de les dades de seguiment.
- La identificació de possibles accions futures.